

בעניין:

המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.
ע"י ב"כ עוה"ד עביר ג'ובראן (מ.ר. 44346) ו/או יוסי וולפסון
(מ.ר. 26174) ו/או יותם בן הלל (מ.ר. 35418) ו/או חוה מטרס-
עירון (מ.ר. 35174) ו/או סיגי בן-ארי (מ.ר. 37566) ו/או ענת
קדרון (מ.ר. 37665) ו/או עידו בלום (מ.ר. 44538)
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרת

- נגד -

1. אלוף פיקוד דרום
2. שר הביטחון

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם:

א. מדוע לא יאפשרו לאזרחי המדינה ותושבי ירושלים לבקר אצל קרובי משפחתם, המתגוררים בשטחי רצועת עזה, בחג הפסחא הקרוב, בלוויית בני-זוגם וילדיהם עד גיל 18, וזאת בהיעדר מניעה ביטחונית אישית בעניינם (להלן - **ביקורי החג**), ובהתאם להתחייבות המשיבים במסגרת בג"ץ 10043/03, בג"ץ 1034/04, בג"ץ 552/05, בג"ץ 10135/05 ובג"ץ 8451/06.

ב. מדוע לא יודיעו המשיבים לעותרת את עמדתם בעניין ביקורי החג ברצועת עזה, שבועיים מראש, על מנת שהעותרת תוכל לשקול את צעדיה בהתאם.

חג הפסחא אצל העדות הנוצריות השונות מתחיל ביום חמישי 5.4.07 ומסתיים ביום שני 9.4.07.

בקשה לדיון דחוף

בית המשפט מתבקש לקבוע דיון דחוף לשמיעת העתירה, בהתחשב במועד הקרוב של חג הפסחא אצל העדות הנוצריות השונות.

עניינה של העתירה

1. עניינה של עתירה זו הוא בכיבוד התחייבותה של המדינה, שניתנה וחזרה וניתנה בפני בית-משפט נכבד זה, לאפשר ביקורי חג ברצועת עזה. ביקורי החג מתקיימים באורח סדיר למדי בשנים האחרונות, מאז מתן ההתחייבות, אולם כמעט מדי חג בחגו מתקיימים הביקורים רק בעקבות עתירה דחופה לבית-משפט נכבד זה. רק משמוגשת העתירה ונקבעת לדיון דחוף, מתיישר המשיב עם התחייבותו ומסדיר את ביקורי החג.
2. אנתרופולוג זר, לו התבונן בהתנהלות הנוגעת לביקורי החג, עשוי היה להגיע למסקנה שעתירות מעין זו הן חלק ממצוות החגים ומהמסורת הפולחנית המקומית. משפטן, לעומת זאת, עשוי שיתהה מה ערכן של התחייבויותיה השלטוניות של המדינה, ומה ערכו של הנייר עליהן הן נכתבות.

הצדדים

3. העותרת (להלן - **המוקד** או **המוקד להגנת הפרט**) היא ארגון זכויות אדם, והיתה העותרת בעתירות קודמות בהן הושג הסדר לפיו תתאפשר כניסת אזרחי המדינה ותושביה לביקור אצל קרוביהם ברצועת עזה בחגים המוסלמיים והנוצריים (בג"ץ 10043/03, בג"ץ 1034/04, בג"ץ 552/05, בג"ץ 10135/05 ובג"ץ 8451/06).
4. המשיב 1 (להלן: **המשיב**), אלוף פיקוד דרום, מוסמך לאשר כניסת ישראלים לשטחי רצועת עזה בכפוף להנחיות הביטחוניות של המשיב 2. בעבר החזיק בסמכות זו בהיותו הגורם הצבאי שפיקד מטעם ישראל על כוחות צה"ל ברצועת עזה, ובהתאם לצו צבאי שקבע את שטחי הרשי"פ ברצועת עזה כשטח צבאי סגור. כיום הוא מחזיק באותה סמכות בהתאם לסעיף 24 לחוק ליישום תוכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005.
5. המשיב 2, שר הביטחון, הינו הגוף המוסמך לקביעת ההנחיות הביטחוניות בכפוף למשפט החוקתי והמינהלי הישראליים ובאיוון עם משפט זכויות האדם.

התשתית העובדתית

ההסדרים בנוגע לכניסת ישראלים לרצועת עזה

6. מאז 1994 סגורים חלקי הרצועה שבשליטת הרשות הפלסטינית לכניסת ישראלים.
7. מקובל היה במשך השנים לאפשר לאזרחי המדינה ותושבי ירושלים מהלאום הערבי לערוך ביקורי חג ברצועה בחגים העיקריים, ביניהם חג המולד, חג הפסחא, עיד אלפיטר ועיד אלעדחא. ביקורי חג התקיימו גם בעיד אלפיטר הראשון שלאחר פרוץ האינתפאדה, אולם אז הופסקו.

8. בתקופה שמאז, בעקבות עתירות שהוגשו לבג"ץ על ידי המוקד להגנת הפרט, גיבש המשיב קריטריונים בנוגע לכניסת ישראלים לשטחי רצועת עזה שבשליטת הרשות הפלסטינית.

9. בין היתר כוללים הקריטריונים את האפשרות של בני זוג ישראלים של תושבי רצועת עזה לשהות ברצועה בהיתרים תקופתיים, וכן ביקורים אצל קרובי משפחה מדרגה ראשונה בנסיבות הומניטריות כגון חתונה, אירוסין, מחלה קשה, הלוויה וכיו"ב.

10. הקריטריון החשוב לענייננו נוגע לביקורי החג. הנוהל שהוסדר בין המשיב לבין העותרת במסגרת בג"ץ 10043/03, בג"ץ 1034/04, בג"ץ 552/05, בג"ץ 10135/05 ובג"ץ 8451/06, קובע כי בהיעדר מניעה ביטחונית פרטנית, מתיר המשיב את כניסתם לרצועת עזה של אזרחי המדינה ותושבי ירושלים, המבקשים לבקר אצל קרובי משפחתם מדרגה ראשונה, בליווי בני זוגם וילדיהם אשר טרם מלאו להם 18 שנים, בחגים עיד אלאדחא ועיד אל פיטר (למוסלמים); ובחג המולד וחג הפסחא לנוצרים.

התחייבות המשיבים והנוהל שגובש לביקורי חגים בעקבות עתירות המוקד להגנת הפרט

11. במסגרת בג"ץ 10043/03 אבאגיאן ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל באזח"ע, שעניינו התרת כניסתם של תושבי המדינה ואזרחיה לרצועת עזה, לביקור קרובי משפחתם המתגוררים שם, נמסר בתגובת המשיב כי:

נוכח הרצון להתחשב, במידת האפשר, בצורכיהם של תושבי הרשות הפלסטינית, כמו גם ברצונם של אזרחי ותושבי ישראל לבקר את קרוביהם המתגוררים באזח"ע, מאפשר המשיב, אף בתקופת העימות המזוין, ובהעדר מניעה ביטחונית פרטנית, כניסתם לאזח"ע של קרובי משפחה מדרגה ראשונה, המבקשים לבקר באזח"ע בשל קיומו של צורך הומניטרי חריג [...] בנוסף, מתיר המשיב, בהעדר מניעה ביטחונית פרטנית, את כניסתם לאזח"ע, של ישראלים המבקשים לבקר את קרובי משפחתם מדרגה ראשונה, עימם לא נפגשו בשנה האחרונה, ובלבד שהבקשה היא לביקור במהלך אחד החגים – עיד אל אדחא, עיד אל פיטר (למוסלמים) או חג המולד (לנוצרים).

יצוין עוד, כי ישראלים שלהם ניתן היתר ביקור באזח"ע רשאים לצרף כנלווים אף את קרובי משפחתם מדרגה ראשונה שגילם אינו עולה על 18.

העתק מהתגובה בבג"ץ 10043/03 מצורף ומסומן ע/1. ההתחייבות היא בע' 6 לתגובה.

12. קריטריונים אלו הורחבו במכתב של פרקליטות המדינה מיום 25.11.2004:

נקבע כי המבקר יוכל לצרף לביקור כנלווה, בהיעדר מניעה ביטחונית, גם את בן-זוגו.

נקבע כי הביקורים לא יוגבלו לביקור אחד בשנה, וכי אדם יוכל לבקר בשני החגים כאחד, וגם אם ביקר בעזה במהלך השנה בשל נסיבות הומניטריות.

נקבע, כי יותרו ביקורים לנוצרים לא רק בחג המולד אלא גם בחג הפסחא.

העתק מהמכתב של עו"ד חורין מ-25.11.2004 מצורף ומסומן ע/2.

13. לאחר שהמשיב ביטל את הביקורים בעיד אלפיטר ובעיד אלדחא בתחילת 2005, בשל מות יו"ר הרשות ובשל פיגוע במעבר קרני (בהתאמה), נקבע עוד כי "ככלל, במקרים בהם ביצוע הביקור במועד המתוכנן אינו מתאפשר בשל נסיבות ביטחוניות, תיקבע תקופת ביקור חלופית".

ראו לעניין זה העתק ההודעה המעדכנת מטעם המשיב, במסגרת בג"ץ 552/05, המצורף ומסומן ע/3.

14. המשיב חזר על מחויבותו לקריטריונים אלו בהודעה שהוגשה לבית-משפט נכבד זה בתאריך 7.7.2005, במסגרת בג"ץ 552/05 המוקד להגנת הפרט נ' מפקד כוחות הצבא ברצועת עזה. המשיב אף הוסיף, מעבר לכך, כי כל בקשה לביקור בן משפחה תיבחן על בסיס פרטני באופן שוטף. בכך יש הגמשה מסוימת של הקריטריונים, אשר כשלעצמם אינם עונים על מצבים הומניטריים שנוגעים לבני משפחה שאינם מדרגה ראשונה (כגון סב או דוד).

העתק ההודעה מיום 7.7.2005 במסגרת בג"ץ 552/05 מצורף ומסומן ע/4.

העתירה בבג"ץ 552/05 נמחקה, לבקשת העותרת, המוקד להגנת הפרט (ובהסכמת המשיב), ביום 22.9.05. בהודעה מטעמה, ציינה העותרת, כי להבנתה "התחייבויותיו של המשיב בגדר עתירה זו, ובגדר עתירות קודמות בנושא (בג"ץ 10043/03 ובג"ץ 1034/04) ממשיכות לחייב אותו (ואת המדינה) גם בכובעו כאלוף פיקוד דרום בהתאם לסעיף 24 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005, כשם שחייבו אותו כאשר סמכותו ליתן את ההיתרים נבעה מהחקיקה הצבאית באזור רצועת עזה". המשיב לא חלק על כך.

העתק מההודעה מיום 22.9.05 מצורף ומסומן ע/5.

ביקורי חגים לאחר יישום תוכנית "ההתנתקות"

15. גם לאחר יישום תוכנית "ההתנתקות" המשיכה מדינת ישראל לשלוט במעברים ברצועת עזה, לרבות מחסום ארז. במכתב מיום 12.9.05 (היום בו הכריז המשיב על סיום הממשל הצבאי ברצועת עזה), הודיע עוזר ראש המת"ק בעזה על צעדים לשיפור השירות לישראלים המבקשים להיכנס לרצועה, ובמכתב אחר, מתאריך 22.9.2005, מסרה עו"ד אסנת מנדל, מנהלת מחלקת הבג"צים, כי הקשיים בהם נתקלים ישראלים המבקשים לצאת לרצועה הינם זמניים.

העתק מהמכתב מיום 12.9.05 מצורף ומסומן ע/6.

העתק מהמכתב מיום 22.9.05 מצורף ומסומן ע/7.

16. בשאלת הסמכות ברצועת עזה וכפי שהוסבר לעיל, לרבות שליטה במעברים, לא חל שינוי כלשהו בעקבות ה"התנתקות". המקור הפורמלי בו מעוגנת הסמכות השתנה (מצו המעניק את הסמכות למשיב בכובעו כמפקד כוחות צה"ל ברצועה לחוק המעניק לו את הסמכות בכובעו כאלוף פיקוד דרום). זאת ותו לא.

17. פחות מחודשיים לאחר השלמת תוכנית ההתנתקות, בראשית חודש נובמבר 2005, חל עיד-אלפיטר.

18. מאחר שמועד החג התקרב, והמשיב טרם הודיע על נוהל ביקורי החג, נאלצה העותרת לעתור פעם נוספת לבית-משפט נכבד זה (בג"ץ 10135/05). במסגרת העתירה ביקשה העותרת שהמשיב ימלא אחר התחייבויותיו במסגרת בג"ץ 10043/03, בג"ץ 1034/04 ובג"ץ 552/05, ויאפשר קיום הביקורים ברצועה בחג אלפיטר, בהתאם לקריטריונים שגובשו עד אז.

19. בתגובה המקדמית של המשיב מיום 31.10.05 וההודעה המעדכנת מיום 1.11.05, נמסר כי בכפוף להיעדר מניעה ביטחונית תתאפשר כניסה לרצועת עזה של אזרחי המדינה ותושביה שיבקשו לבקר אצל קרוביהם מדרגה ראשונה, וכן ייבחנו בקשות של מי שמבקשים לבקר קרובים שאינם מדרגה ראשונה. ואכן, בסופו של דבר התקיימו הביקורים בהתאם לקריטריונים להם התחייבה המדינה בעבר, היינו, קרובי משפחה מדרגה ראשונה עם בני זוג וילדיהם עד גיל 18 כנלווים, בדיקה פרטנית של בקשות אחרות, והכול בהיעדר מניעה ביטחונית פרטנית.

העתק מהתגובה המקדמית של המשיב מיום 31.10.05 מצורף ומסומן ע/8.
העתק מההודעה המעדכנת של המשיב מיום 1.11.05 מצורף ומסומן ע/9.

20. בחג המולד בדצמבר 2005 וחג אלאדחא בינואר 2006, התאפשרה כניסת תושבי המדינה ואזרחיה, בכפוף להיעדר מניעה ביטחונית פרטנית, לביקור קרובי משפחה מדרגה ראשונה ברצועת עזה, זאת בהתאם לקריטריונים שגובשו בעתירות הנ"ל; נוהל הביקורים פורסם בציבור על ידי מנהלת התיאום והקישור ברצועת עזה.

העתק ממכתב לשכת היועץ המשפטי ברצועת עזה, מיום 21.12.05, בעניין ביקור אזרחי המדינה ותושביה הנוצרים בחג המולד של שנת 2005, מצורף ומסומן ע/10.
העתק המכתב של מחלקת תיאום הפעולות בשטחים במשרד הביטחון, אשר התקבל במוקד ביום 22.12.05, בעניין ביקורי חג המולד ועיד אלאדחא, מצורף ומסומן ע/11.
העתק ממכתב העותרת אל היועץ המשפטי ברצועת עזה מיום 19.2.06 מצורף ומסומן ע/12.

ביקורי חג ברצועת עזה לאחר הבחירות האחרונות ברשות הפלסטינית

21. גם לאחר עליית ממשלת החמאס בבחירות האחרונות ברשות הפלסטינית, והשבעתה בתאריך 25.3.06, אשר בעקבותיה קיבלה הממשלה את ההחלטה מס' 4700, בה הוחלט לנתק את הקשרים של מדינה ישראל עם הרשות הפלסטינית, המשיכו המשיבים (ככלל) בהתחייבותם לאפשר לתושבי המדינה ואזרחיה לבקר אצל קרובי משפחתם מדרגה ראשונה, בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהודעות המדינה בבג"צים שהוזכרו. כך, למשל, אפשרו המשיבים ביקורי קרובי משפחה במקרים הומניטריים חריגים, והסדירו את השעייה ברצועה של תושבי המדינה ואזרחיה אשר בני זוגם תושבי רצועת עזה.

22. בסוף אפריל ותחילת מאי 2006 נחגגו חג הפסחא הקתולי והפסחא האורתודוקסי. ביקורי החגים ברצועת עזה התנהלו בהתאם להתחייבויות המדינה בפני בג"ץ: ביום 9.4.06 התקבל

במשרד העותרת מכתב מלשכת היועץ המשפטי ברצועת עזה, בו מודיעים על ביקורי חג הפסחא בעזה לנוצרים, תושבי המדינה ואזרחיה, אצל קרובי משפחתם מדרגה ראשונה. במכתב נמסר עוד, כי "דובר צה"ל יצא בהודעה לתקשורת לעניין ההקלות ההומניטאריות לאוכלוסייה הפלסטינית לרגל החגים הנוצריים במהלך חודש אפריל".

העתק המכתב מצורף ומסומן ע/13.

23. בחודש אוקטובר 2006 חל עיד אלפיטר.

בסמוך לכניסת החג, הודיעו המשיבים כי לא יאפשרו ביקורי חג ברצועה. הנימוק היה שלא ניתן לתאם את הביקורים אל מול הממשלה הפלסטינית בראשות החמאס. כפי שראינו, נימוק זה מופרך, שכן כניסת ישראלים לרצועה נמשכה (בחגים ומחוצה להם) גם לאחר הרכבת הממשלה בראשות החמאס.

שוב נאלצה העותרת לפנות לבית משפט נכבד זה (בג"ץ 8451/06).

ואכן, בעקבות העתירה חזרו בהם המשיבים מהחלטתם, וביקורי החגים התקיימו כסדרם.

העתק מההודעה מטעם המשיבים מיום 19.10.06 מצורף ומסומן ע/14.

24. בחגי הקורבן והמולד (אצל העדות הנוצריות השונות) האחרונים (סוף דצמבר 2006 ועד אמצע ינואר 2007), ולאחר התכתבויות ארוכות ותזכורות למשיב 1, הודיע המשיב 1 למוקד ביום 13.12.06 כי יאפשר את ביקורי החגים בהתאם לקריטריונים שגובשו בעתירות הנ"ל.

העתק מהמכתב מיום 30.11.06 של המוקד למשיב 1 מצורף ומסומן ע/15.
העתק מהנוהל של ביקורי חג הקורבן שהתקבל במשרד המוקד ביום 13.12.06 מצורף ומסומן ע/16.

נתונים אודות ביקורי החג

25. בעיד אלפיטר של שנת 2003 נכנסו לרצועת עזה כ-5,000 ישראלים; בעיד אלאדחא של שנת 2003 כ-2,500 מבקרים (הביקור היה חלקי, ומומש בעקבות עתירה לבג"ץ) ובחג הפסחא של שנת 2005 כ-1,200 איש. לגבי תקופת הביקור שבאה כתחליף לביקורי עיד אלאדחא של שנת 2005, ושלא היה לגביה פרסום מסודר, מסר המשיב על ביקורם של "מאות רבות של ישראלים". בעיד אלפיטר של שנת 2005 (ביקור חג אשר מומש בעקבות עתירה לבג"ץ), נכנסו לרצועה 2,810 ישראלים בוגרים, ונילוו אליהם קטינים רבים. בעיד אלפיטר של שנת 2006 (ביקור אשר מומש בעקבות העתירה, אך ההכרזה על קיומו לציבור המבקרים נעשתה באיחור) נכנסו כ-2,300 מבקרים, ונילוו אליהם קטינים.

26. על פי רוב, העיבו ליקויים ארגוניים במחסום ארז על הביקורים שהתקיימו: לא נמסר מידע מסודר לפונים; נוצר דוחק רב ולא היו אמצעים לארגון התור; קצב הטיפול בפונים היה איטי (תוצאה של מחסור בכוח אדם, כנראה); ומשפחות רבות, על זקניהן וטפן, נאלצו להמתין שעות ארוכות ללא מי שתייה, ללא שירותים ציבוריים, ללא צל או ספסלי ישיבה, וללא הסבר

על המתרחש, בנוסף לעומסים במחסום ובכבישים המובילים אליו. עם זאת, בעקבות מגעים אינטנסיביים בין המוקד לבין הרשויות, חל שיפור ניכר בעניינים אלו.

מיצוי הליכים

27. ביום 6.3.07 פנה המוקד להגנת הפרט בשני מכתבים אל המשיב 1 ואל ראש מנהלת התיאום והקישור בעזה (להלן: **מת"ק עזה**), אל"מ ניר פרס, וביקש שיודעו על קיומם של ביקורי ישראלים אצל משפחותיהם ברצועת עזה בחג הפסחא המתחיל ביום חמישי 5.4.07, וזאת בהתאם להתחייבות המשיב בעתירות שפורטו לעיל. עוד ביקש המוקד, כי ההודעה על קיומם של ביקורי החג תיעשה תוך שבועיים, על מנת שהמבקרים יוכלו להיערך בהתאם, לשלוח פקסים למשרד ישראלים במחסום ארז ולקבל אישור לפנייתם בתוך זמן סביר. עוד ביקש המוקד לפרסם הודעה מפורטת בשפה הערבית אודות הנהלים הנוגעים לביקורי החג.

העתק ממכתב המוקד מיום 6.3.07 אל אלוף פיקוד דרום אודות ביקורי חג הפסחא מצורף ומסומן **ע/17**.
העתק ממכתב במוקד מיום 6.3.07 אל רמת"ק עזה אודות ביקורי חג האדחא מצורף ומסומן **ע/18**.

28. ביום 8.3.07 התקבלה במשרד המוקד התייחסות ראשונית מלשכת מפקדת הפרקליט הצבאי, בשם היועץ המשפטי של מת"ק עזה, לפיה **"נושא פנייתך נמצא בהליכי עבודת מטה ואישור מול הגורמים הרלוונטיים. לכשתסתיים עבודה זו, תפורסם החלטה, ובהתאם לה, יפורסם נוהל הכניסה לביקורי החג ברצועה"**.

העתק מהמכתב מיום 8.3.07 מצורף ומסומן **ע/19**.

29. בשיחות טלפוניות שניהלה הח"מ מול לשכת יועמ"ש מת"ק עזה, בימים 20.3.07 ו-21.3.07 נמסר כי טרם התקבלה החלטה, לא לחיוב ולא לשלילה, באשר לקיום ביקורי אזרחים או תושבי ירושלים לרצועה בחג הפסחא הקרוב.

לא נותר, לפיכך, למוקד, אלא לפנות בעתירה חדשה לבית משפט נכבד זה.

החלק המשפטי

החריגה מההתחייבות

30. נקודת המוצא של עתירה זו היא התחייבות המשיב לאפשר את ביקוריהם של אזרחי המדינה ותושביה ברצועת עזה בחגים המוסלמיים והנוצריים העיקריים. התחייבות זו חזרה ואושררה במסגרת שורה של עתירות, יושמה בפועל חג אחר חג, ואף היוותה בסיס למחיקת כל העתירות הללו.

31. הודעות לבית-משפט נכבד זה ניתנות על-מנת שיכובדו. הן ניתנות בשיקול-דעת. הן לא ניתנות על-מנת "לנער" את העותרים מגבם של המשיבים, ולהתנער לאחר מכן מההתחייבות שניתנה.

32. לא ייתכן כי בכל פעם, בסמוך לאחד החגים העיקריים, ממציאיים המשיבים את הגלגל מחדש, ומערימים מכשולים וקשיים חדשים בפני העותרת וציבור המבקרים, בטענות מופרכות שאין להן כל בסיס משפטי או עובדתי.

33. מאז שנת 2003 ועד היום הוגשו חמש עתירות על ידי העותרת, כולן דנו בסוגיית ביקורי החגים של מבקרים ישראלים, וכולן נמחקו לאור התחייבות המשיב לאפשר ביקורי חג בכפוף לקריטריונים שעמדנו עליהם בהרחבה לעיל.

34. לא ייתכן, כי המשיב יעלה על הכתב דברים מסוימים לנוחותו, ויתעלם מהם ברצותו. הדבר שם ללעג ולקלס את ההליכים המשפטיים במסגרתם הוגשו הודעותיו של המשיב.

35. התחייבות המשיב בעתירות הנ"ל בסוגיית ביקורי החג, היתה ברורה ומפורשת והינה בבחינת הבטחה שלטונית מחייבת של המשיב, כלפי העותרת וציבור הנפגעים ממניעת ביקורי החג. הבטחה מינהלית הינה:

הבטחה שניתנה על ידי בעל שררה בגדר סמכותו החוקית בכוונה שיהיה לה תוקף משפטי, והצד השני מקבל אותה בצורה זו. ההגינות הציבורית דורשת שההבטחה תקויים הלכה למעשה, כאשר בכוחו של המבטיח למלא אחריה, אפילו לא שינה האזרח את מצבו לרעה (בג"ץ 135/75 סאי-טקס קורפוריישן נ' שר המסחר והתעשייה, פד"י (1) 673, 676).

על הבטחה שלטונית ראו:

בג"ץ 5853/04 "אמנה" - תנועת ההתיישבות של גוש אמונים אגודה שיתופית נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד נט(2), 289, 293-294; בג"ץ 585/01 קלכמן נ' ראש המטה הכללי רב אלוף שאול מופז, פ"ד נח(1) 694, 706; בג"ץ 585/01 אירית קלכמן ואח' נ' ראש המטה הכללי רב אלוף שאול מופז, תק-על 2003(4), 279, עמ' 284; בג"ץ 4915/00 רשת חברת תקשורת והפקות (1992) בע"מ נ' ממשלת ישראל, פ"ד נד(5) 451; בג"ץ 3975/95 קניאל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג(5), 459, 489; בג"ץ 580/83 אטלנטיק, חב' לדייג וספנות בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר, פ"ד לט(1) 29, 36.

36. יש להצטער על כך, שבמקום לקיים את התחייבותו השלטונית באופן סדיר ושיטתי, גורר המשיב את העותרת, כמעט מדי חג בחגו, לבית-משפט נכבד זה.

הזכויות הנפגעות

37. הזכות לביקורי משפחה בימי החגים הוכרה על-ידי המשיב, ולא בכדי. מדובר בזכות הנגזרת הן מהזכות לחיי משפחה והן מהזכות לחופש הפולחן.

38. הן הזכות לחיי משפחה והן הזכות לחופש פולחן הן זכויות מוגנות בעלות מעמד מיוחד, הן במשפט החוקתי הישראלי והן במשפט הבינלאומי של זכויות האדם ובמשפט הבינלאומי ההומניטרי.

על הזכות לחיי משפחה ראו:

סעיף 27 לאמנת גינבה הרביעית;
סעיף 10 לאמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, 1966;
סעיפים 17 ו-23 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, 1966;

סעיף 12 וסעיף 16(3) להכרזה האוניברסלית בדבר זכויות האדם, 1948 ;
סעיף 12 לאמנה האירופית בדבר זכויות האדם ;
בג"ץ 7052/03 עדאלה ואח' נ' שר הפנים, תק-על 2006(2) 1754 (פיסקה 25 לפסק דין הנשיא
בדימוס ברק);
בג"ץ 3648/97 סטמקה ואח' נ' שר הפנים, פ"ד נג(2) 728, 787.

על הזכות לחופש פולחן ראו :
בג"ץ 10356/02 יואב הס נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פ"ד נח(3), 443, פיסקה 19 ;
בג"ץ 3261/93 מנינג נ' שר המשפטים, פ"ד מז(3) 282, 286 ;
ע"א 6024/97 שביט נ' חברה קדישא גחש"א ראשל"צ, פ"ד נג(3) 600, 649.

39. גם אלמלא הקריטריונים שכבר נקבעו וההתחייבויות שכבר ניתנו, היה על המשיב להפעיל את סמכותו ולהתיר את ביקורי החגים לאור הזכויות שמיושן תלוי בכך. הגשתו של כל אינטרס נוגד צריך שתהיה על-בסיס בדיקה אינדיווידואלית בלבד, כפי שאכן נקבע בהתחייבויותיו של המשיב.

40. לסיום תבהיר העותרת כי התמקדותה בנושא ביקורי החגים והתחייבויותיו של המשיב לבג"ץ, אין בה משום נקיטת עמדה שונה מעמדתה, מאז ומתמיד, לפיה יש לאפשר ביקורים שוטפים של ישראלים בעזה בכל עת, בכפוף לבחינה ביטחונית פרטנית בלבד.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיב, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיב את הוצאות העותרים ושכ"ט עו"ד.

עביר ג'ובראן, עורכת דין
ב"כ העותרת

26 במרץ, 2007

ת.ש. 36914